

Самостійна робота

Самостійна робота студентів і студенток важлива для повноцінного вивчення тем курсу «Українська ділова мова за професійним спрямуванням (для вчителя)». Вона спрямована на поглиблення знань, вдосконалення навичок, розвиток критичного мислення.

Усі завдання поділено на блоки, кожен з яких стосується відповідного розділу курсу. Опрацювання цих завдань самостійно та в групах дозволить навчитися застосовувати знання на практиці, критично мислити, удосконалювати навички. Також ці завдання мають спонукати студентів і студенток до активної пізнавальної та дослідницької діяльності. Доцільним є поступове опрацювання завдань з усіх тем курсу. Рекомендована література допоможе поглибити знання й критично осмислити теми курсу.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає: підготовку до практичних занять, опрацювання тем курсу й підготовку до підсумкової атестації. Контроль виконання самостійної роботи здійснюється за допомогою усного опитування, тестування, під час підсумкової роботи.

Відповідно до робочого навчального плану самостійна робота становить 58 год.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<i>Розділ 1. Мова як суспільне явище.</i> <i>Тема 1. Вступ. Сучасна українська літературна мова.</i> Предмет і завдання курсу. Співвідношення понять літературна і загальнонародна мова. Ознаки літературної мови. Мовна норма. Види мовних норм. <i>Добирання прикладів порушення мовних норм з текстів різних стилів.</i>	4
2	<i>Тема 2. Функції мови в суспільному житті.</i> Мова, суспільство, людина. Основні функції мови в суспільному житті. <i>Опрацювання матеріалів лекції. Робота з Енциклопедією «Українська мова»:</i> http://litopys.org.ua/	6
3	<i>Тема 3. Українська мова серед інших слов'янських мов.</i> Параметри української мови. Основні гіпотези про походження української мови. <i>Створення тез за конспектом лекції, опрацювання додаткових джерел:</i> Унікальні документи Національного архівного фонду: https://archives.gov.ua/?s&uniq=1&c=12&fbclid=IwAR0mhtXOTa16si1UgPQA8w38T0DSd4sLaMaxJNBfHxi8XMSdg8_A_01buis; Ю. Шевельов. Чому общерусский язык, а не віборуська мова: https://docs.google.com/viewer?url=http://ukrcenter.com/!FilesRepository/Literature\ Upload3/00ec2dac-a2be-4378-8ae5-0f45855b3630.pdf Роботи М. Мозера: https://homepage.univie.ac.at/michael.moser/Michael_Moser_Publications_October_2020.pdf	6

4	<i>Тема 4. Функційні стилі літературної мови.</i> Поняття стилю. Основні стилі сучасної української літературної мови. Науковий та офіційно-діловий стилі у професійній діяльності педагога. Публіцистичний стиль у професійній діяльності педагога. Робота з професійними й офіційно-діловими текстами (метод читання-спостереження).	8
5	<i>Тема 5. Публічне мовлення у професійній діяльності педагога.</i> Культура спілкування педагога. Мовний етикет. Основні риторичні прийоми у професійній діяльності педагога. Моделювання професійної ситуації спілкування із застосуванням етикетних формул (усно).	6
6	<i>Розділ 2. Професійне мовлення</i> <i>Тема 1. Лексика української мови з погляду вживання.</i> Загальноновживана і спеціальна лексика. Основні групи спеціальної лексики. Терміни, професіоналізми, наукова й технічна номенклатура. Створення мінісловника (40 од.) термінів відповідно до теми наукового зацікавлення. Робота з термінологічними словниками.	4
7	<i>Тема 2. Термінологія фаху.</i> Основні ознаки терміна як лексичної одиниці. Системні зв'язки в межах термінології. Термінологія і терміносистема. Термінологізація і детермінологізація. Опрацювання фахових текстів, виписування й аналіз термінів.	6
8	<i>Тема 3. Лексикографічні видання в роботі вчителя.</i> Типи словників. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Термінологічні словники. Ознайомлення з різними видами лексикографічних видань. Опрацювання енциклопедичної статті (з вузькогалузевого енциклопедичного видання).	6
9	<i>Тема 4. Культура професійного мовлення. Основні орфо- та пунктограми. Правопис 2019.</i> Конспектування правил з чинного видання <i>Правопису</i> (https://drive.google.com/file/d/1p0moU61Yrg4RskpJYTljxkiAa5vrd0mM/view), добирання власних прикладів. Створення memory-cards.	6
10	<i>Розділ 3. Ділове мовлення</i> <i>Тема 1. Основні особливості офіційного-ділового спілкування.</i> Вимоги до усного й писемного спілкування. Моделювання ситуації ділового спілкування.	2
11	<i>Тема 2. Класифікація документів. Основні принципи оформлення документів. Рівні стандартизації. Реквізити документа. Оформлення сторінки документа. Оформлення додатків до документа.</i> Опрацювання чинних ДСТУ з оформлення документів.	2
	<i>Тема 3. Основні граматичні й лексичні особливості ділового мовлення.</i>	2

	Сталі сполуки ділового мовлення. Зауваги щодо вживання граматичних форм окремих частин мови в діловому мовленні. Особливості синтаксичної організації офіційно-ділового тексту. <i>Аналіз текстів офіційно-ділового стилю. Вивчення сталих сполук, створення memory-cards.</i>	
	Разом	58

Основна література

1. Етика ділового та повсякденного спілкування / укл. О. Кубрак. – К., 2004.
2. Масенко Л. Т. Нариси з соціолінгвістики. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 244 с.
3. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: підручник / Л.І.Мацько, О.М. Сидоренко, О. М.Мацько; за ред. Л.І.Мацько. Київ: Вища школа, 2003. 214 с.
4. Мозговий В. О. Українська мова у професійному спілкуванні. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 845 с.
5. Качак Т. Б. Академічна риторика. Підручник. Івано-Франківськ: Місто. НВ, 2023. 216 с.
6. Українська ділова і фахова мова: практичний посібник на щодень: навчальний посібник для вузів / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корніловська. Київ: ІНКІОС, 2017. 654 с.

Допоміжна література

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити. Львів: Априорі, 2023. 304 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 284 с.
3. Демська О. Українська мова. Подорож із Бад-Емса до Страсбурга. Харків: Віват, 2023. 304 с.
4. Зінсер В. Як писати добре. Класичний посібник зі створення нехудожніх текстів. Київ: Наш формат, 2022. 288 с.
5. Зубков М. Норми й культура української мови за оновленим правописом. Київ: Арій, 2020. 608 с.
6. Костюченко І. Копірайтинг в алгоритмах. Київ: ІРІО, 2021. 128 с.
7. Кузнєцова Є. Мова-меч. Як говорила радянська імперія. Київ: Твоя підпільна гуманітарка, 2023. 376 с.
8. Куньч З. Риторика / Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с.
9. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця. Київ: Наш формат, 2020. 184 с.
10. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 392 с.
11. Пиши сильно. Практичні вправи, поради, теорія. Київ: Rabulum, 2017. 390 с.
12. Плотницька І. Ділова українська мова. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 280 с.
13. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ : Либідь, 2012. 272 с.
14. Сторр У. Наука сторітелінгу. Чому історії впливають на нас і як ними впливати на

інших. Київ: Наш формат, 2022. 224 с.

15. Титаренко М. Не музи, а м'язи. Київ: Лабораторія, 2023. 360 с.

16. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 352 с.

17. Фаріон І. Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 332 с.

18. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Алерта, 2014. 696 с.

Словники

1. Дорошенко М., Станіславський М., Страшкевич В. Словник ділової мови. Термінологія та фразеологія. К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 248 с.

2. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Українська книга, 2014. 544 с.

3. Кочерга О., Мейнарович Є. Англійсько-українсько-англійський словник наукової мови. Вінниця: Нова книга, 2010.

4. Словник паронімів української мови/ упор. О. Сербенська. Львів: Апріорі, 2022. 392 с.

5. Словник труднощів української мови: біля 15 000 слів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ, 1989. 336 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <https://r2u.org.ua> – Проєкт «З незамулених джерел».

2. www.pravopys.net – Український правопис.

3. www.mova.info – Лінгвістичний портал.

4. www.litopys.org.ua – сайт «Ізборник» (у розділі «Мовознавство» є матеріали з історії української мови, статті енциклопедії «Українська мова»).

5. <http://www.rozum.org.ua/> – Орфографічний словник української мови.

6. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> – Словники України on-line.

7. <http://sum.in.ua/> – Академічний тлумачний словник української мови.